

MEJÉRMEGYEI MAPLÓ

Elfizetés helyben: 250 K 1 óra 250 K
1 óra 30 K 1 óra 30 K
1 évre 30 K 1 évre 30 K

Előfizetés és kifizetés: Szerkesztő: Hajós József.

Felolvasó és kifizetés: Szerkesztő: Hajós József.

Meglepetések özöne

forlik elő abból a véres kha-
oszból, ami ötödik éve fekdűt
rá a legnagyobb zsarnokként
egész Európára. Szörnyeket
rejtő bensejéből nem várt csodá-
dalnyek jönnek elő. Váratlanul
robbant elő a bolgár válság,
amelyből következésképp szüle-
tet Ferdinánd cár lemondása
Boris trónörököse javára. Még
el sem űlt a bolgár fegyver-
szünet morajló csodálkozás,
amikor új szenzációt szűl a
vérből fogant de már maga is
vérző moloch. A magyarságot
hármás szüleménye érdekli. Régi
törékvésünk az Ausztriától való
szabadulási eszméje, aminek meg-
oldásul vágyva kívántuk a per-
sonál unió létesítését. Emellett
az utóbbi napokban a Laján
tuli parlament bomló atomjai
lépnek fel ragadozóként tiszén
több magyar vármegye ellen.
Az érdeklődésnek a belpolitika
által is ekként már telhívott
tűzét izzó lángra gyulasztja az
a harmadik már régen imá-
dósgá forrott óhaj, amely a há-
ború végét sürgeti. Ez a lel-
kebe kiirhatatlanul belegyöke-
rezett kívánság is kezd tostet
ölni.

Ezek a régen várt események
most egymás hátán tolongnak
elő. Megyénk régi óhaj és
megvalósítása nagyon is alapos
mely előkészítéseket óhajtott.
Azért is hatnak a meglepetés
örömethöz jellegével. De meg-
oldánkhoz mellőzni kell az
örömoztaalmarkodást Ausz-

trianon után. A meglepetés
rúlo, együttműködésre alkalmas
erős összhangzatát mutatja. Cse-
hek és németek annyira nem
szívelik egymást, hogy külön
országban akarnak élni. Ha pe-
dig a dolgok így fordulnak,
nekünk is szabályoznunk kell a
viszonyunkat az új szlovén és
német Ausztriával. Ha megvál-
tozik az a szerződő fél, amellyel
összekötöttetésbe a pragma-
ticia sanctio idején kerültünk és
Deák Ferenc korában kiegyez-
tünk, új jogviszonyt kell léte-
síteniük. Elfelejtjük a régi sé-
relmeket: Metternichet, Baeht,
Schmerlinget és azt, hogy ki
használtak bennünket a háború
alatt, szívesen egyezkedünk
újra. De az a jogos kívánság-
gunk; ne legyen más közös-
günk, mint a király felkent
személye.

Amikor azonban a német és
szlovén törzseknek szűk lesz
Ausztria, ne Magyarországra
vessék szemüket. A németek
nemrég szerényen három, a
csehek pláne tizenhárom vár-
megyét akarnak kihatítani szent
István koronájából. Bárkogyan
képzéljük is a népek örendel-
kezési jogát, a magyarországi

tótoknak csak nagyon kis része
rokonszenvez a Moldán tuli
pánszlávokkal Sopron, Moson,
Pozsory részben még német-
ajku lakói pedig semmi közös-
séget nem vállalnak Laján tuli
szomszédainkkal. Ezek az ab-
rándok lehetnek utópiák, de az
összeálló zöld asztal mellett sem
lehet megengedni a magyar
szent korona területének tel-
jesen jogtalan megosztását.
A monarchia újabb békelepé-

sének következményeit mohón
vessük, várjuk. A külügymi-
nister valószínűleg elment az
utolsó pontig. Magánvá tette
Wilson összes pontjait. Most
már csak az ántantán mulik,
tenyeg akarja-e a békét, vagy
pedig hódítás vágyból és a
jobb üdületért harcol! A várakoz-
ás napjai kínzó lassúsággal
fognak múlni, de öt év óta ed-
zett türelmünk most már nem
hagy cserben.

Hindenburg ünnepélyek.

„Hindenburg” estély. Az a so-
rozatos ünnepség, mely a „Hin-
denburg” vezértalornagy nevet-
viselő és kir. őt. grafozer-
red ővezgy és trva alapja ja-
vára kontemplátorián, azzal az
estélyvel vette kezdetét, mely a
város közönségének imponáns
résztvétele mellett szombaton zaj-
lott le a színházban. A program-
munka első számaként jelzett
megnyitó beszédet gróf Szé-
chenyi Viktor, volt főispánunk
cs. és kir. tart. huszárkapitány
mondotta. Keresetlen szava-
iban, lelkesedéssel szólott török
híztörredünk vilézt tetteiről s
özvegy és árvaalpjuk javára
adakozásra buzdította a publi-
kumot. Szívesen ajánljuk ezt a
is a háború megasztadójának
nak becses figyelmébe! — Majd
Kovács J. Sándor tb. városi ta-
nácsos, mint a rendezőszék
egyik aktív vezetője lépett a szó-
podra — s mint már az előző
tekonyvunkban megemlékeztünk
szokott dolog — bekonferálta
azt, hogy az egyik szám elha-
rad, illetve Serák Maria, a bu-
dapesti opera művésznőjén gy-
gőlködése való tekintettel —
fejtalán — nem vehet részt az
estélyen. (Ezzel szemben az ope-
raház szombati színelőpén ar-
tanuskodik, hogy Serák kisasszony
„A csatározás és Királyleány” o-
dalmú egyik szerepét kiválóan
Paszta Irén, a nemzeti zene-
kiváló művésznőrendelőke Ács
egyik „Wagner” átiratát és ne-
gyodik rabszódóját aita el.
Zongorán. Paszta Sándor, az
opera baritonistája, több közis-
mert piessz közül a legnagyobb
hatási Thomas „Hamlet”-jének
bordalával ért el. (Régül egyik
vontott dala helyett azonban
más számot is választottat
volna). Örvendünk, válsáhty-
szor ezt a kitéző művészi pódi-
umunkon viszontjathatók Serák
Alice, a budapesti színház
tagja, illő rutinnal néhány kö-
tányt adott elő igen ügyes-
en. Az estély piéce de resistance a
Kiss Ferenc színművész, a Nemi-
szti Színház tagja szerepléshez
fűződik. A kiváló művész no-
mos pathosszal adta elő Zilahy

Kiss József és Menyhért egy-egy
hangulatos, háborús költemé-
nyét. Mely hatást keltett min-
den egyes számával. — Úgy öt,
mint tars-its különbözőképen gróf
Széchenyi, a közönség egész
este lelkesen ünnepelte. A pro-
gramm erkölcst szakra melle ér-
vendetésen csatlakozik a „ner-
vus rerum gerendarum” is. A
rendezés körültekintést igénylő
önellen munkájáért Sulyok Hugó
alezredes és Kovács ünnepes
illeti az elismerés pálmájá.

„Hindenburg” hatine. A hadi
jótékonyág színgéltatában álló
„Hindenburg” ciklus magodik
napján, vasárnap d. e. 11 óra-
kor, hatánra gyűlt össze a vá-
ros közönsége a megyeháza
teremben. A program-
ppen így, mint előző este, val-
tozás bejelentésével vette kez-
detét. A megbeszédőt gróf
Károly József főispán helytj dr.
Károly Sándor városi tanács-
os vezette. — A rendezők me-
g a másort.

Ezt követően Mason Miksa
ült a zongorához és Chopin
csodaszép Barcsollájjak és
Liszt „Mefiszto” keringőjének
fenomenális interpretálásával szer-
zett művészetét a közönségnek
melynek elismerő tapsaira
ráadásul — Chopin egyik etűd
jét is eljött zolta. Majd püspök-
ünk dr. Prohászka Ottokár lá-
pott a pódiumra és mélt. hatást
keltő, gondolatokban gazdag
mígus n szórnyaló szavakban
mélátta a jótékony caritas gy-
akorlásának szükségességét.

A hatineen résztvevők sze-
replésük után gyönyörködni
és felbuzdulni Prohászka pü-
spök szónoki remekalkotásán.
Upp pi beszédének gondolat-
nente melyt a költészet arny-
parával hintett tele, meggyőz-
ték a hallgatóságot arról, hogy
nekünk most kegyeletes és al-
dozatokész embereknek kell len-
nünk. A 83-esak mai ünnepélye az
aradi vértanúk emlékének nap-
jára esik s ez jól van így, mert
vértanú nemzeti a magyar! Az
ország címerében is: a négy
folyó véres mezében folyik és
a hármás halomból kiemelkedő

kereszt véres égbe nyulik. A
mi nemzeti ünnepeink komo-
nyak, gyászosak; hozzánk nem
Blik az, hogy jótékony célra
táncoljunk, hanem hogy kegye-
letes lélekkel s hálából adjunk.
Beesüljük meg a hőseink véret
az utódaikkban, gyermekeikben,
a hadi árvaikkban.

Megkapó s szívbe nyuló volt
Püspökünknek az a gondolat-
sorozata, mely szerint: miként
a mátyrók korában a vértanúk
véret kegyeleteiből szí-
vaccsal áztatták fel s üvegcsék-
be gyűjtötték s erekiyél tisztel-
ték hortársait, úgy nekünk
is meg kell becsülnünk elesett
hőseink véret, mely gyerme-
keink ereiben a hadiárva-
gyenge törékeny testében ke-
ring. Segítsük a hadiárvaikat,
ezzel a nemzet vértanuinak vé-
ret becsüljük kegyeletes s há-
lantak így aldozatokész tetiben
valjuk ki a hőseink iránt.

Püspökünk elragadó beszéde
nemcsak aldozatokészre buz-
buzdította a hallgatókat, de egy-
tal elsősorú észletikai élvezet
is volt: gyönyörködni a beszéd
retorikai kiválóságának s köz-
tli szépségeinek változatos gaz-
dagságában és a mesteri elő-
adásban. Ez valóban Prohászka-
hoz-méltó ünnepi beszéd volt!
És mint ilyen, az ünnepély fény-
pontját alkotta; így nyilatkozott
röla a közönség nemcsak zúgó
tapsal, hanem az ünnepély
után elhangzott tiszteletteljes
megjegyzésekkel is.

Végeztül Hermann László, a
töla megszokott művészettel
színdarabot játszott. A mes-
terien adván elő Nieniewski
„Capriccio Valse”-ját és Hubay
„Agyházi” Püszta hangok” e. szer-
zeményét. A hegedűsám diszkrét
zongorakísérettel Schwarzbach
Flóra tanárnő látta. el.

HIRTÉK.

— Megyéspüspökünket 60
éves születése napja alkalmá-
ból hétfőn délelőli üdvözölte
a káptalan, a városi és megyei
papság. Mayer Károly nagy-
prepost gondolatokban gazdag
üdvözöl beszédére a Megyés-
püspökünk szerzeteljes szava-
kkal válaszolt.

A má d. e. tartott megye-
gyűlés, az alsóvár üdítványára
lelkes egyhangúsággal üdvöz-
ölte dr. Prohászka Ottokár
v. b. t. t. megyéspüspököt 60
éves születésnapja alkalmával.

— Sebesültek érkeztek Szom-
bat d. u. Klagenfurtból 284 le-
gényeségi és 6 tiszti állomány
beli, köztük 39 súlyos sebesült
hőstünk hozta Fehérvárra
egy katonai kórházvontat.

— A vármegye közgyűlése bátfőn délelőtt volt. A megyei al-landó választmány feltráti javasla- lot terjesztett a közgyűlés elé — Bleyer Jenő és társai polgári biz. tagok indíványára. Felsőöfal- nyagi hatással gróf Széchenyi Vik- tor és elfogadva az indíványt azt az időszerű pótlással egészítette ki Kenessey Gyula a függelenségi párt nevében elfogadta az indí- ványt is és Széchenyi pótlását is. A közgyűlés egyhangulag elfogadta mindkettőt.

A háború tanulmányai kétségtelen bizonyítékokat szolgáltatnak arra, hogy az 1867. évében kötött ki- egyezésünket tartalmazó törvé- nyünkbe lefektetett paritás elvét gazdasági, pénzügyi és hadvisel- lési életünkben megvalósítani nem tudtuk: gazdasági és pénzügyi helyzetünk a háború követelte vár- áldozataink Ausztria javára és a mi kiszámíthatatlan kárunkra ille- tékelen eltolódásokat szenvedtek.

Nem lehet eltagadni, hogy ma már nyilvánvaló szomorú állapot bekövetkezésében, melyben önvé- delmi harcunk diadalmas békéje nek reménységét feladtunk, hoz- zájárulhatott a mi gazdaságunk korlátolt szolgáltatási képessége.

Ezen korlátokat az osztrák ipari érdekek útközébe rakta gazdasá- gunk szabad fejlődése elé, okozta elmaradottságunkat és azt, hogy a háborus nehéz viszonyok közötti már nem tudunk berendezkedni a többiermelésre.

Gazdasági érdekeink útközé- sében az egyenlő fekvés viselés lehetőségét kizárja a közös vám- terület, a közös bank.

Kétségtelen adatok bizonyítják véraldozataink nagyobb százalé- kát.

Midőn tehát a túlsó állam több- ségi pártjai napról-napra nyitla- ban sürgetik közös intézményeink megszűntetését, midőn ifju Kirá- lyunk O Felségének böcs belá- tása a magyar hadsereg önálló szervezésére szóló hajlandóságá- nak nyilvánítását megengedte: célzatosági szempontok sem mér- sekelhetik immár azon főrevé- seinket, hogy Ausztriával szem- ben nemcsak gazdasági viszonyaink gazdasági és pénzügyi terén is megszűnnek.

Tisztelettel kérjük tehát a mé- lyen tisztelt képviselőházat, hogy az önálló magyar hadsereg, vám- terület és bank létesítésére tör- vényt alkotni méltózzassék.

— Az aradi vértünk emlékét Fehérvár közönsége most is kegyelettel övezte. Ma d. e. 9 órákor gyászsztentisztelet volt a székesegyházban, amelyen a városi, megyei és egyéb hely- beli közhatalok tisztikara és nagy közönség vett részt.

— A király arcképe a megye háza nagytermében. A megye- gyűlés megbízásából ez alispán Jendrassik Jenő festőművéssel megfestette IV. Károly király életnagyságu arcképét és azt a megyeháza dísztermében hely- eztek el. A kép — sajnos, — nem a legsikerültebb alkotás.

— Hangverseny a Zichy liget- ben. Kedden délután fél 4 óráig 5 óráig a 69-esek zenekara a Zichy ligetben az ezred özevgyei s-árvai javára hangversenyt rendez. Belpó- díj 50 fillér. Felhívásokat a jó- tékonyokra való tekintettel közö- nettel vesznek.

— Bezárták a fehérvári összes iskolákat két hétre, a mindinkább terjedő spanyoljárvány miatt. Ugya- nis a városi közegészségi bizottság dr. Molnár József h. főorvos javas- latára előterjesztést tett a polgár- mesternak, hogy a veszedelmes mértékben terjedő spanyolnátha miatt az összes helybeliek taníté- teket 14 napra zárassa be. A pol- gármester a rendeletet már ki is adta. Tehát a középiskolákat és a zeneiskolákat is bezárták.

— Csokor, mely mindig virít. Aizony alig tudtuk összeszedni — annyit termelt megint a gelló föl- telmes mocsara. Nem tudjuk rön- gyos ruhának kifoltozni, mert „nincs” cérnánk. Mérey (Morgen- stern?) Gyula a zsidó Bettelheim cég szászczar korona értékű, ren- geteg mennyiségű cérnát „talált” a rendőrség A szémita „üzletvezető” (mi is lehetne más egy zsidó ná- lunk, Palesztinában, mint „vezető”?) most a „csillagokat fogja látni.”

— Kis csecsemőink felfordulhat- nak a kintől, gyógyszer nincsen, — semmi semmi formában a gyógyszerárakban. Egyes fontos gyógyszerek végleg kikerültek a forgalomból. És míg a szegény beteg ezerszer meghalhat mert „nincs” gyógyszer, — addig Glück Már. „üzletvezető” ur 30.000 korona értékű árut rejtett el a bejelentés elől és azt ötszörös áron adta el. Mórnaik természetesen a csülkére ütöttek. — Dr. Grossmann Gyula fővárosi „ügyvéd” és „titkonma- radt” — hazafias fellángolásában hősmékké képzelte magát és egy szegény telefonkapcsolónót „ron- gyos bestiának” szidott és még más nyomdáfestékre alkalmazatlan gyalázásokkal illetett. A telefon- hőség természetesen ezen durva sértésért jeljelentette Jada hősét, s a büntetőbírósgást most „illeme” és „udvariasságra” oktatta. Világos, hogy az „Egyenlőség” aranyköny- vében fog „a hős” ragyogni.

— Schwarz Mózés „kövített” hamis nyílt parancsot és hamis utlevelet „csinált” és drága pénzen árusí- totta. Mózés most dűtyiba került. — Weisz Mórné gyümölcs- árusító helyén szombatnapra „szanatóriumba” dirigálta a ren- dőrség árdragítását. Ez helyet el- hánzása után a gondortintu zsidó- dónó maliciózus meggyezést tett a rendőrsztre, mire a rendőrbíró újabb 200 krónánl sujtotta a sátra- fát. — Ugyancsak két más „ke- lési szépség” is került a rendőrség letétkönyv keze alá. Xemró Adolfin „drágításért” 10 napi „tanulmá- nyozásra”, Friedmann Simonne ugyancsak hasonló erényességért 500 krónaszre ítéltetett. — Sándor Márcell „ügynök urat” zsirihiénás- kodásért egy hónapra leültette „a többiek közé” — Kohn Jakabot a Grádó kávéház tulajdonosát sok féle szabálytalansággal vádolják, hogy a hatóság örökre el akarja tiltani a kávéipartól. De mi ez egy „Jakabnak” ki „Kohn” névre hall- gat. Az Aréna uton becsukják a kávébutikáját, a Kossuth Lajos ut- cában meg nyí. egy manikür sza- lont. „Jakabékat” csak sáncárok ássával lehet „gyógyítani.”

— Árdragító iparos. Schoicz József bádogos iparos ellen a városi árszabályozó bizottság fel- jelentést tett a rendőrségén, hogy egy vízmelegítő elkészítéséért aránytalanul magas árakat számi- tott. Dr. Zavaros 15 korona pénz- bírságra ítélte őt.

— Spanyol betegség. Tárnokon 600 spanyol beteg van. Eddig egy halálos volt; 20-30 helyzete vál- ságos.

— Visszaélés a hatósági je- gyekkel Öv. Horváth Mihályné Öreg u. 7 sz. a lakos huzamos- gabb ideig igénybe vette egy Fehérvárról elkötözött család- nak hatósági jegyeit. Ezért őt ma dr. Zavaros 500 korona pénzbírságra ítélte. Horváthné megnyugodott az ítéletben.

— Nem futik a vonatokat. A közeléző téli időszakban a vonatok futását nagy mértékben korlátozni fogják a szénhiányra való tekin- tettel. A Máv. igazgatósága kom- münikében figyelmeztelt erre a közönséget, valamint arra is, hogy az utazásokhoz mindenki gondos- kodjék buundáról, pokrócról stb.

— A rabbi fáizlete. A meg- próbáltatás nehéz ideje alatt sokat lepleztek már le, de amelyek most fölszínre keűlt, az mindegyikkel verszeny az elsőségért. Preisach (Pap) Lajos brassói rabbi elhagyja az állását, hogy az üzletkötés jó- vedelmező terére menjen át és ott

500 százalékos ártelhajrással igyek- szik bebizonyítani, hogy mennyi- vel okosabb ez a foglalkozás, mint a hitközség lelküigyneike az ir- tézése. Lehet ennél förtelmeseb- b-t elgondolni?

— Adományok. A 69-esek öz- veyei s árvái javára báró Gude- nus Eryin 50 koronát adományoz- tott. Rendelési helyére juttattunk. — Öv. Várnay Edéné 10 koronát a kath. sajlóra, 2 koronát pedig a vak katonáknak adományozott.

— Már a gyepmester is ár- dragít. Öv. Mabler Józsefné gyepmester vállalkozó ellen eljárás indult meg, mert a megengedettnél magasabb árat kért a köztisztasági íruvorkért. Ezért a rendőri büntelő bírósgást elítélte őt 150 korona pénzbírságra.

— Zugélelmiszérület. Müller Istvánné Sáruta 30. sz. a lakos hatósági engedély nélkül élelmiszér üzletet nyitott és folytatott. Ezért elítélte őt dr. Zavaros 15 filléri- ny 10 napi elzárásra és 200 korona pénzbírságra.

— Talált mellűt. A Zichy ligetben találtak egy mellűt, Iga- zolt tulajdonosa átveheti Tar- földhadagnyál a gyalogsági lak- tanyában.

— Köszönetnyilvánítás. Fogad- ják mindazok, kik drága jó édes anyánk éllunyta alkalmával teme- tésén megjelentek, ravatalára kó- szorát helyeztek, vagy részvétük- kel szívünk nagy fájdalmát enyhí- teti szívesek voltak, szívből jövő hálás köszönetünket. — Mészáros Imre és családja.

Mozi.

Az Apolló igazgatósága közli: A szöke zsidóleány. „A szí- nésznő regénye” c. dráma helyett, melyet hétfő- és keddre hirdetett az Apolló színház, „A szöke zsidó leány” című nagyhatású filmtra- gédia kerül bemutatásra Haedda Vernonnal, a szépséges mozidívá- val a cimszerepben. A filmújdon- ság, mely a fővárosban óriási si- keret ért el, a Kinematográfia egyik legjobb alkotása. Előadások fél 7 és fél 9 órákor. Rendes, helyárak.

— Bojtorján hajszesz-nagyon bevált-hajápoló, erősíti a haj gyökereit s szünteli a korpa képző- dést. Egy liter ár 6 korona. — Baromi kölera elleni serum kap- ható: Szűts Róbert gyógyszer- tárában. Károly király-ter.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármes- téri. Ad. 10079.1918. sz.

Felhívás a fa- és szónkereskedőkhöz.

Értesítem a város fa- és szén- kereskedőit, hogy a fa- és fa- szénkészletekben beállott vál- tozásokról kiállítandó bejelentő lapok és „Jegyzék” nevű nyom- tatványok a Zichy-ház II. em. 5. sz. hivatalos helyiségben átvehetők.

Székesfehérvár, 1918. októ- ber hó 7-én.

Dr.- Saára Gyula, polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK.

Ügyes varrónőt és tanulót fel- veszek. Schnetzer, Ferenc József- tér 3.

Mindeusíut felvesz Akóts göz- malom.

Bejáró leány. Háromtagu csa- lád azonnali belépésre bejárót ke- res. Pirosalma-utca 5.

Nagyból mennyiségű cement eladó, érdeklődők Távirdu-utca 6. szám alatt (Telefon 287.) irodában kaphatnak felvilágosítást.

Vendégül házzal együtt eladó. Széchenyi-utca 84.

Tanulóit és-kézilányokat felvesz Varga István, Jókai-utca 20.

Világos zöld selyem szalon garnitúra eladó. Kégl György- utca 10.

Irm-olvasni tudó ügyes kis- asszony felvétetik. Szűts Róbert gyógyszer-tárában.

Egy ügyes kisasszony, aki a kalapdíszítésben jártas felvétetik. Károly király-ter.

Arénia-színház

Hétfőn és kedden, október hó 7 és 8 an: Uj saison első „Star”-filmje!

Havasai szerelem

Dráma 4 felvonásban. Főszereplő: LOTH ILLA: Előadások fél 7 és fél 9 órákor.

Apolló-színház.

Hétfőn és kedden október 7, és 8-an

ASZÖKE ZSIDÓLEÁNY

Dráma 4 felvonásban. Főszereplő: Hedda Vernont. Kiegészítő műsor!!! Előadások fél 7 és fél 9 órákor. Rendes helyárak.

Hétfőn, október 7-én este fél 9 órákor 69. Hindenburg- gy. c. jótékonytűz Műsoros-estélye.